

Deelsessie 1: Akkerbouw voor biobased bouwen

Hoe wordt de teelt van biobased bouwmaterialen voor akkerbouwers lonend?

Gewassen als hennep, miscanthus, lisdodde en vlas zijn een goed alternatief voor energie-intensieve bouwmaterialen. Met deze vezels kunnen huizen worden geïsoleerd, maar ze kunnen ook worden toegepast in plaatmaterialen en biocomposieten ter vervanging hout, beton en staal. Door deze gewassen als bouw materiaal toe te passen wordt koolstof langdurig vastgelegd.

Naar schatting bedraagt het potentieel van de teelt van biobased bouwmaterialen in ons land 50.000 hectare en zou daarmee 1,7 miljoen ton CO₂ per jaar vastgelegd kunnen worden. Maar op dit moment is die teelt voor boeren niet lonend genoeg. Het kan voor boeren een verdienmodel opleveren als de bouwsector meer prioriteit geeft aan de overschakeling naar biograndstoffen en er een stabiele marktvraag naar vezels ontstaat. Bovendien is een financiële waardering nodig van de eco-systeemdiensten die worden geleverd bij teelt op bijvoorbeeld landschapsgronden, op natte terreinen (veenweiden) en op bufferstroken langs waterlopen. Ook de opslag van koolstof zou credits voor de boer moeten opleveren, bijvoorbeeld via koolstofcertificaten voor de verdringing en opslag van C(O₂) in bouwmaterialen.

Daarmee hebben diverse spelers een sleutel in handen om de teelt van biobased bouwmaterialen voor akkerbouwers lonend te maken. De bouwsector kan een belangrijke rol spelen door niet alleen op prijs te tenderen maar ook op duurzaamheid, en door meer lokale biograndstoffen te gebruiken. De overheid heeft een sleutelrol met financiële waardering van ecosysteemdiensten en met beloning van teelten die koolstof voor langere tijd vastleggen en tevens CO₂-emissies elders in de keten verdringen. Gepleit wordt voor een interdepartementaal opschalingsprogramma van Landbouw, Economische Zaken en Klimaat, en Volkshuisvesting dat partijen verbindt en faciliteert en kennis samenbrengt.